

Õiguskantsler

Teie 02.11.2022 nr

Meie 01.05.2023 nr 7-5/221812/2302330

Eralasteaia tegevus

Lugupeetud avaldaja

Pöördusite õiguskantsleri poole murega, et eralasteaad [ ], kellele [ ] vald Teie lapse lasteaiakoha eest toetust maksis, ütles lepingu üles kuu aega pärast seda, kui laps hakkas lasteaias käima. Lasteaad põhjendas lepingu ülesütlemist lapse hariduslike erivajadustega. Hiljem lasteaia põhjendusi hinnanud spetsialistid leidsid, et need olid ebaprofessionaalsed ja mõjusid vanematele hirmutavalt.

Küsisime selgitusi ja asjasse puutuvaid dokumente [ ] Vallavalitsuselt.

Arvestades asjakohaseid õigusnorme ning Teie ja [ ] valla saadetud selgitusi ja dokumente, pole põhjust [ ] Vallavalitsusele etteheiteid teha, sest pärast eralasteaia sõlmitud lepingu lõpetamisest teada saamist leidis vallavalitsus Teie lapsele kiiresti uue lasteaiakoha.

Küll võib aga öelda, et [ ] Vallavalitsus ei suutnud Teie perele arusaadavalt selgitada seda, et vald maksis eralasteaiale Teie lapse lasteaiakoha eest vabatahtlikku toetust, mistõttu ei olnud vallavalitsus kohustatud tagama, et eralasteaias osutataks lasteaiateenust samadel tingimustel, nagu seda tehakse munitsipaallasteaias. Selle tõttu jäi selgusetuks, millised on valla, eralasteaia ja Teie pere õigused ja kohustused, mis omakorda tõi Teie pere jaoks kaasa kahetsusväärse olukorra.

1. Vallad ja linnad võivad sõlmida eralasteaia lepinguid mitmel otstarbel. Esiteks on valdadel võimalik nõnda täita neile seadusega pandud kohustust tagada lapsele lasteaiakoht (vt ka õiguskantsleri [ringkiri kohalikele omavalitsustele](#)). Sellise lahenduse kasutamine tähendab, et lasteaiakoha tagamise kohustus on ikkagi valla- või linnavalitsusel, kuid munitsipaallasteaia asemel antakse koht eralasteaias ([koolieelse lasteasutuse seaduse](#) (KELS) § 10 lg 1).

2. Teiseks on valdadel ja linnadel võimalik maksta vabatahtlikku toetust, et lapsed saaksid käia eralasteaias. Vabatahtlik toetus tähendab seda, et kohalik omavalitsus ei ole seaduse järgi kohustatud toetust maksma, kuid ta võib seda teha. Kui omavalitsus otsustab eralasteaiale või eralasteaias käivate laste vanematele vabatahtlikku toetust maksta, võib ta ise määrata, mis tingimustel seda tehakse. Sealhulgas võib omavalitsus ise otsustada, millistele kriteeriumidele peavad toetust saavad eralasteaiad vastama.

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

3. Vallavalitsus vastas õiguskantsleri järelepärimisele, et andes Teie lapsele kohta eralasteaias, täitis vald seadusest tulenevat lasteaiakoha andmise kohustust eralasteaia kaudu. valla kehtestatud õigusaktid ning muud dokumendid kinnitavad aga vastupidist.

4. Nimelt reguleerib Vallavalitsuse kehtestatud kord üksnes vallale kuuluvatesse lasteaedadesse vastuvõtu taotlemist, vastuvõtmist ja sealt väljaarvamist (määruse § 1 lg 1). Vald ei ole kehtestanud akte, mis reguleeriksid eralasteaeda kohta taotlemist, taotluste menetlemist, lasteaiakoha eraldamist või lasteaiast väljaarvamist (koolieelse lasteasutuse seaduse § 15 lg 4, Riigikohtu otsus [3-4-1-63-13](#), p 27). Vallavolikogu on küll kehtestanud eralasteaedade toetamise korra, kuid selle korra eesmärk on näha ette üksnes võimalus eralasteaedadele toetuste maksmiseks.

5. Ka Vallavalitsuse ja vahel sõlmitud finantseerimislepingu sisu ei viita sellele, et vald täitis eralasteaia kaudu lasteaiakoha andmise kohustust. Samuti ei ole Vallavalitsus teinud haldusakti, millega oleks andnud Teie lapsele kohta eralasteaias .

6. Eeltoodule tuginedes võib öelda, et vald toetas vabatahtlikult Teie lapse käimist eralasteaias, mitte ei täitnud lasteaiakoha andmise kohustust eralasteaia abil. Sellisel juhul ei olnud Vallavalitsus kohustatud tagama, et eralasteaed osutaks Teie lapsele lasteaiateenust samadel tingimustel, mis kehtivad munitsipaallasteaias. Samuti ei pidanud vallavalitsus tagama, et eralasteaed lähtuks lepingu lõpetamisel ja lapse lasteaiast väljaarvamisel vallas kehtivast korrast.

7. Tekkinud segadus on suuresti seotud asjaoluga, et Vallavalitsus ei suutnud Teie perele arusaadavalt selgitada eralasteaiale makstava toetuse eesmärki ega ka valla, eralasteaia ja Teie õigusi ning kohustusi sellises olukorras.

8. Pärast seda, kui vald sai teada eralasteaia lepingu lõppemisest, tegutses vallavalitsus siiski piisavalt kiiresti ning leidis Teie lapsele sobiva lasteaiakoha. Vallavalitsus selgitas, et sai Teilt lepingu lõpetamise plaanist teada telefonitsi 29. septembril 2022, kuid lepingu lõpetamise kuupäeva kohta sai vald teate 6. oktoobril 2022.

9. Rajaleidja otsus Teie lapsele kõige sobilikuma õpi- ja kasvukeskkonna kohta jõudis vallavalitsuseni 6. novembril 2022. Vallavalitsus pakkus (11. novembril 2022) Teie lapsele lasteaiakohta Lasteaia sobitusrühmas alates 21. novembrist 2022. Seega andis vallavalitsus Teie lapsele lasteaiakoha vähem kui kahe kuu jooksul pärast seda, kui sai teada, et Teie laps vajab tuge, mida eralasteaed ei olnud valmis pakkuma.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Teadmiseks: Vallavalitsus

Angelika Sarapuu 6938411
Angelika.Sarapuu@oiguskantsler.ee